

TURKISH REPUBLIC OF
NORTHERN CYPRUS
MINISTRY OF EDUCATION

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE GELECEK:

Günümüz İhtiyaçları Kapsamında
Değerlendirmeler ve Öneriler
Çalıştayı

2024

III. POZİTİF OKULLAR VE İYİ OLUŞ ÇALIŞTAYLARI

**Okul Öncesi Eğitimde Gelecek:
Günümüz İhtiyaçları Kapsamında
Değerlendirmeler ve Öneriler Çalıştayı**

30 Mayıs 2024

Editör: Prof.Dr.Çağla Gür

Düzenleme ve Yürütme Kurulu

Prof. Dr. Çağla Gür (Kongre Başkanı)

Cengiz Topel Uzun

Dr. İçim Çağınır Kavuklu

Uzm. Başak Eser

Bilim kurulu

Prof. Dr. Çağla Gür- Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi (Kongre Başkanı)

Prof. Dr. Fatoş Silman- Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Prof.Dr.Nalan Kuru-Uludağ Üniversitesi

Prof. Dr. Neriman Çağatay Aral- Ankara Üniversitesi

Doç.Dr. Azize Ummanel- Lefke Avrupa Üniversitesi

Doç.Dr. Eda Yazgın- Doğu Akdeniz Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr.Belgin Parlakyıldız- - Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Dervişe Amca-Yakın Doğu Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Fethi Turan - Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr.Kezban Özgem-Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Şebnem Güldal Kan- Yakın Doğu Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi İrem Gürgah Oğul- İzmir Demokrasi Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi Mine Göl-Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi Seval Ördek İnceoğlu- Harran Üniversitesi

Öğr.Gör. Başak Eser- Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Öğr.Gör.Büşra Fayetörbay- Atatürk Üniversitesi

Öğr.Gör. Emine Arslan Kılıçoğlu-KTO Karatay Üniversitesi

Öğr.Gör. Uğurcan Taşdelen- Uluslararası Final Üniversitesi

Uzm. Süreyya Geylan Gürdal- MEB

Çalıştay Raporu Düzenleme

Prof. Dr. Çağla Gür

Uzm. Başak Eser

Uzm. Süreyya Geylan Gürdal

Uzm. Uğurcan Taşdelen

Moderatörler

Prof. Dr. Çağla Gür

Prof. Dr.Neriman Aral

Koordinatör:

Öğr. Gör. Başak Eser

Çalıştay Raportörleri

Uzm. Süreyya Geylan Gürdal

Öğr.Gör. Uğurcan Taşdelen

Editör: Prof.Dr.Çağla Gür

Kapak Tasarımı: Uzm. Başak Eser

e-Baskı: Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa

Doi: 10.5281/zenodo.12580671

Mayıs 2024

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

Çalıştay Programı	1
Giriş	2
Çalıştayın Amaç ve Kapsamı.....	4
Çalıştay Yöntemi.....	5
Çalıştay Sonuçları	6
Çalıştay Sonuçlarına İlişkin Değerlendirme.....	14
Çalıştay Katılımcıları	16

III. POZİTİF OKULLAR VE İYİ OLUŞ ÇALIŞTAYLARI

**Okul Öncesi Eğitimde Gelecek:
Günümüz İhtiyaçları Kapsamında
Değerlendirmeler ve Öneriler Çalıştayı**

30 Mayıs 2024

PROGRAM AKIŞI

- 10.00-10.45** **Kayıt**
- 10.45- 11.00** **Grup Tanışması ve Çalışma Esaslarının Belirlenmesi**
- 11.00-12.00** **Grup Çalışmaları**
- 12.00-12.15** **Kararların Onanması ve Grup Raporunun Oluşturulması**
- 12.15-12.30** **Rapor Sunumu**
- 12.30** **Kapanış (Katılım belgelerinin takdimi)**

GİRİŞ

Tarihsel süreç içerisinde okul öncesi eğitimi geliştirme çabası her daim olmuştur. Bu çaba neticesinde, çocukların erken yaşlarda kaliteli eğitim alması, onların gelişimlerini destekleyen önemli bir unsur olarak temellendirilmiştir. Zamanla, okul öncesi eğitimin sadece akademik başarıyı değil, aynı zamanda sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimi de kapsayan geniş bir anlayışa evrilmiştir. Günümüze baktığımızda, okul öncesi eğitimin çocukların tüm yönlerini destekleyen bir yapı kazandığını görmekteyiz. Okul öncesi eğitim, çocukların yaşamlarının ilk yıllarındaki en kritik dönemi kapsar ve onların gelecekteki akademik, sosyal ve duygusal başarılarının temelini oluşturur. Bu erken dönem eğitim, çocukların bilişsel yeteneklerini, sosyal becerilerini, duygusal dayanıklılıklarını ve fiziksel gelişimlerini destekleyerek, toplumun genel refahı ve gelişimi için önemli bir rol oynar. Ancak, hızla değişen dünyada, okul öncesi eğitim de değişen ihtiyaçlara ve koşullara uyum sağlamak zorundadır.

Günümüz dünyasında teknoloji, sosyal dinamikler ve ekonomik koşullar hızla değişmekte, bu da eğitim sistemlerine yeni zorluklar ve fırsatlar sunmaktadır. Dijitalleşme, küreselleşme, aile yapılarındaki değişiklikler ve ekonomik dalgalanmalar, okul öncesi eğitimin de bu yeni gerçekliklere uyum sağlamasını gerektirmektedir. Bu çalıştay, okul öncesi eğitimde karşılaşılan mevcut zorlukları ve ihtiyaçları değerlendirerek, geleceğe yönelik çözüm önerileri sunmayı amaçlamaktadır. Bireyin öznel gelişimi ile sosyal ve duygusal gelişimi her ne kadar ilişkili olsa da, bireyin çevresiyle etkileşimi sonucu şekillenen bir yapı olarak karşımıza çıkar. Dolayısıyla, günümüzde okul öncesi eğitimde, çocukların bireysel farklılıklarını dikkate alan, onları sosyal ve kültürel olarak destekleyen programlar önem kazanmaktadır. Çalıştayın ana hedefleri arasında, okul öncesi eğitimin kalitesini artırmak, erişimi genişletmek ve eğitimde eşitliği sağlamaya yönelik çözüm önerileri geliştirmek yer almaktadır. Bu kapsamda, çocukların farklı öğrenme ihtiyaçlarını karşılayacak esnek ve yenilikçi eğitim anlayışı doğrultusunda bakış açısı geliştirmek, dijital araçların etkili ve güvenli kullanımını teşvik etmek, öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemek ve ailelerin eğitim sürecine aktif katılımını sağlamak öncelikli konular arasında yer almaktadır. Burada mevcut durumdan yola çıkarak analizlerde bulunmak ve bu bağlamda çıkarımlarda bulunularak öneriler geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Çalıştayda, okul öncesi eğitimin mevcut durumu, yasal eksiklikler, öğretmenlerin karşılaştığı zorluklar ve aile katılımının artırılması gibi konular ele alınmış ve bu alanlarda

Çeşitli özüm önerileri sunulmuştur. Bu rapor, okul öncesi eğitimin kalitesini artırmak için atılması gereken adımlara yönelik görüşleri kapsamaktadır. Bu alıştay raporu, okul öncesi eğitimin mevcut durumu ve gelecekteki ihtiyaçlarına yönelik kapsamlı bir değerlendirme sunarak, eğitim politikalarının geliştirilmesine ve iyileştirilmesine yönelik somut adımlar atılmasına katkı sağlayacaktır. Eğitimde kaliteyi artırma ve fırsat eşitliğini sağlama hedefiyle hazırlanan bu rapor, geleceğin bireylerini en iyi şekilde yetiştirmek için atılacak adımlara rehberlik edecektir.

ÇALIŞTAYIN AMAÇ VE KAPSAMI

“Okul Öncesi Eğitimde Gelecek: Günümüz İhtiyaçları Kapsamında Değerlendirmeler ve Öneriler Çalıştayı”, okul öncesi eğitimde karşılaşılan mevcut zorlukları ve ihtiyaçları değerlendirerek, geleceğe yönelik çözüm önerileri sunmayı amaçlamaktadır.

“Okul Öncesi Eğitimde Gelecek: Günümüz İhtiyaçları Kapsamında Değerlendirmeler ve Öneriler Çalıştayı”nın ana hedefleri arasında, okul öncesi eğitimin kalitesini artırmak, erişimi genişletmek ve eğitimde eşitliği sağlamaya yönelik çözüm önerileri geliştirmek yer almaktadır. Bu kapsamda, çocukların farklı öğrenme ihtiyaçlarını karşılayacak esnek ve yenilikçi eğitim anlayışı doğrultusunda bakış açısı geliştirmek, dijital araçların etkili ve güvenli kullanımını teşvik etmek, öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemek ve ailelerin eğitim sürecine aktif katılımını sağlamak öncelikli konular arasında yer almaktadır. Burada mevcut durumdan yola çıkarak analizlerde bulunmak ve bu bağlamda çıkarımlarda bulunularak öneriler geliştirilmesi hedeflenmiştir.

“Okul Öncesi Eğitimde Gelecek: Günümüz İhtiyaçları Kapsamında Değerlendirmeler ve Öneriler Çalıştayı”nda, okul öncesi eğitimin mevcut durumu, yasal eksiklikler, öğretmenlerin karşılaştığı zorluklar ve aile katılımının artırılması gibi konular ele alınmış ve bu alanlarda çeşitli çözüm önerileri sunulmuştur.

Çalıştayın Yöntemi

Çalıştay 30 Mayıs 2024 tarihinde alan uzmanı, eğitimci, ve üniversitelerden katılımcıların katkılarıyla gerçekleşmiştir. Çalıştay kapsamında;

-Çalıştay kapsamında ifade edilen görüşler, mevcut durum ve öneriler

-Günümüz ihtiyaçlarına yönelik değerlendirme ve öneriler başlıkları altında ele alınmıştır.

Raporlaştırma sürecinde, bu alt başlıklara yönelik değerlendirme ve önerilerin iç içe geçtiği görülmüştür. Bunun sonucunda, katılımcı değerlendirmelerine yönelik alt başlıklar oluşturularak, mevcut durum, günümüz ihtiyaçları ve nitelikli gelecek için öneriler alt başlıklarına ilişkin değerlendirmeler bir bütün olarak bu alt başlıklar altında yer almıştır.

Katılımcılar birbirlerini yüzyüze görebilecekleri masa oturma düzeneğinde oturmuşlar, sorulan sorulara ilişkin kısa bir süre düşünerek not almışlar ve ardından katılımcılar görüşlerini dile getirmişlerdir. Raportör görüşler dile getirildikçe not almıştır.

Çalıştay iki farklı oturumdan oluşmuş olup her oturumda bir moderatör olmak üzere toplam iki moderatör ve iki raportör görev almıştır. Katılımcılar, yöneltilen sorular bağlamında görüş ve önerilerini dile getirmiş, her bir katılımcının görüşü tartışılmıştır. Her soru bağlamında durum tespiti ve eylem önerileri detayları oluşturulmuştur. Raportörler tarafından kaydedilen görüş ve öneriler, çalıştay sonunda onanmıştır. Görüş ve öneriler maddeler halinde ifade edilmiş, her tema altında yer alan benzer görüş ve öneriler birleştirilerek raporlaştırma çalışmaları tamamlanmıştır.

Çalıştay Soruları

1. KKTC’de okul öncesine yönelik mevcut durum açısından neler söyleyebiliriz?
2. KKTC’de okul öncesi bağlamında günümüz ihtiyaçları nelerdir?
3. Nitelikli bir okul öncesi açısından önerileriniz nelerdir?

ÇALIŞTAY SONUÇLARI

Çalıştay kapsamında ifade edilen görüşler, mevcut durum ve öneriler ve günümüz ihtiyaçlarına yönelik değerlendirme ve öneriler başlıkları altında ele alınmıştır.

A- MEVCUT DURUM VE ÖNERİLER

Problem 1: İstatistiki Verilerin Eksikliği

İstatistiki verilerin eksikliği, eğitimde karar alma süreçlerini olumsuz etkilemektedir. Doğru ve güncel verilere dayalı politika ve stratejiler geliştirilememektedir.

Öneri 1: Bakanlık ve üniversitelerle iş birliği yapılarak eksikliklerin tespit edilmesi ve politikalara yön verilmesi gerekmektedir. Bu iş birliği, eğitim politikalarının daha sağlam temellere dayanmasını sağlayacak ve eksiklerin giderilmesine yardımcı olacaktır. İstatistiki verilerin eksikliklerinin tespiti ve giderilmesi, eğitimde daha sağlıklı ve etkili kararlar alınmasını sağlayacaktır.

Öneri 2: Eğitimde veri toplama ve analiz süreçleri güçlendirilmelidir. Bu süreçler, eğitimdeki sorunların daha hızlı ve etkili bir şekilde tespit edilmesine yardımcı olacak ve çözümlerin daha kısa sürede uygulanmasını sağlayacaktır. Veri toplama ve analiz süreçlerinin güçlendirilmesi, eğitimdeki sorunların daha hızlı ve etkili bir şekilde çözülmesine yardımcı olacaktır.

Öneri 3: Eğitim verilerinin şeffaf bir şekilde paylaşılması ve erişilebilirliği sağlanmalıdır. Bu, eğitimdeki paydaşların daha bilinçli ve etkin kararlar almasını sağlayacak ve eğitim kalitesinin artırılmasına katkıda bulunacaktır. Eğitim verilerinin şeffaf bir şekilde paylaşılması, eğitimdeki paydaşların daha bilinçli ve etkin kararlar almasını sağlayacaktır.

Öneri 4: Eğitimde veri toplama ve analiz süreçleri için ulusal bir veri tabanı oluşturulmalı ve bu veri tabanı düzenli olarak güncellenmelidir. Bu, eğitim politikalarının ve stratejilerinin daha etkili bir şekilde planlanmasını sağlayacaktır.

Problem 2: Eğitim ve Teknoloji

Eğitimde teknolojinin kullanımı ve öğretmenlerin teknolojiye adaptasyonu önemlidir. Dijital okuryazarlık ve teknoloji kullanımı konularında yetersizlikler bulunmaktadır.

Öneri 1: Eğitimde teknolojinin etkin ve verimli kullanılması sağlanmalı, öğretmenlere bu konuda eğitim verilmelidir. Bu eğitimler, öğretmenlerin teknolojiyi eğitim süreçlerine daha etkin bir şekilde entegre etmelerini sağlayacak ve öğrencilere daha zengin öğrenme deneyimleri sunmalarını mümkün kılacaktır. Eğitimde teknolojinin etkin ve verimli kullanılması, öğretmenlerin teknolojiyi eğitim süreçlerine daha etkin bir şekilde entegre etmelerini sağlayacaktır.

Öneri 2: Dijital okuryazarlık programları geliştirilerek öğrencilere ve öğretmenlere sunulmalıdır. Bu programlar hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin dijital becerilerini geliştirecek ve onların teknolojiyi daha bilinçli ve etkili kullanmalarını sağlayacaktır. Dijital okuryazarlık programlarının geliştirilmesi hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin dijital becerilerini geliştirecektir.

Öneri 3: Teknoloji destekli öğretim materyalleri ve kaynakları artırılmalıdır. Bu materyaller, öğrencilerin öğrenme süreçlerini zenginleştirecek ve onların daha iyi öğrenmelerine katkıda bulunacaktır. Teknoloji destekli öğretim materyalleri ve kaynaklarının artırılması, öğrencilerin öğrenme süreçlerini zenginleştirecektir.

Problem 3: Yasal Boşluklar ve Öğretmen Statüsü

Okul öncesi eğitimde öğretmenlerin yasal statüsü ile ilgili ciddi boşluklar bulunmaktadır. Öğretmenlerin yasal bir karşılığı olmaması ve özel ders öğretmeni olarak geçmeleri büyük bir sorun teşkil etmektedir. Bu durum, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasını ve kalitesini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca, yardımcı öğretmen yasasının eksikliği, bu öğretmenlerin istikrarlı ve kalıcı bir şekilde çalışmasını zorlaştırmaktadır. Hızlı formasyonla alan dışından gelen kişilerin öğretmen olarak görevlendirilmesi, mesleki kaliteyi düşürmektedir.

Öneri 1: Öğretmenlerin yasal statüsünün belirlenmesi ve okul öncesi öğretmenlerinin özel ders öğretmeni olarak geçmemesi için yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bu düzenlemeler, öğretmenlerin mesleki statüsünü güçlendirecek ve onların mesleki tatminini artıracaktır. Aynı zamanda, eğitim kalitesinin yükselmesine katkıda bulunacaktır.

Öneri 2: Yardımcı öğretmen yasası oluşturularak, bu öğretmenlerin istikrarlı bir şekilde çalışması sağlanmalıdır. Yardımcı öğretmenlerin sürekli ve düzenli bir iş ortamında çalışması hem eğitim kurumlarının sürekliliğini hem de öğretmenlerin mesleki gelişimlerini destekleyecektir.

Öneri 3: Hızlı formasyon yerine, daha kapsamlı ve uzun süreli eğitim programları uygulanarak öğretmenlerin mesleki kalitesi artırılmalıdır. Bu programlar, öğretmenlerin hem teorik hem de pratik bilgilerini artırarak, onların daha donanımlı ve yetkin olmalarını sağlayacaktır.

Problem 4: Bilimsel Araştırmalar ve Alan Çalışmaları Arasındaki Uyumsuzluk

Bilimsel araştırmalar ile sahadaki uygulamalar arasında uyumsuzluk bulunmaktadır. Bilimsel olarak üretilen bilgi ile alanda yaşananlar arasında çelişkiler olduğu gözlemlenmektedir. Akademi ve öğretmenler arasında daha fazla etkileşim olması gerektiği vurgulanmıştır. Çocuk istismarı ve ihmal konularında da alanda yeterli çalışmalar yapılmadığı, çocuk resimlerinin incelenmesi ve aile katılımının artırılması gerektiği belirtilmiştir.

Öneri 1: Akademi ve saha arasında daha güçlü bir iş birliği kurulmalı, bilimsel araştırmaların sonuçları sahadaki uygulamalara entegre edilmelidir. Bu iş birliği, eğitim politikalarının daha sağlam temellere dayanmasını sağlayacak ve alanda çalışan öğretmenlerin güncel bilgiye erişimini kolaylaştıracaktır.

Öneri 2: Çocuk istismarı ve ihmal konularında farkındalık artırılmalı ve öğretmenler bu konuda eğitim almalıdır. Bu eğitimler, öğretmenlerin çocukların fiziksel ve psikolojik güvenliğini sağlama konusundaki yetkinliklerini artıracak ve bu tür olumsuz durumların erken fark edilmesini sağlayacaktır.

Öneri 3: Aile katılımının artırılması için programlar geliştirilmelidir. Ailelerin eğitim süreçlerine dahil edilmesi, çocukların eğitimine olan ilgiyi artıracak ve aile-öğretmen iş birliğini güçlendirecektir. Aile katılımı sağlanırken, ailelerin eğitim sürecine aktif olarak katılmalarını teşvik edecek etkinlikler ve projeler düzenlenmelidir.

B-GÜNÜMÜZ İHTİYAÇLARINA YÖNELİK DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Problem 1: Kalabalık Sınıflar ve Dil Sorunları

Okul öncesi eğitimde kalabalık sınıflar ve dil sorunları önemli problemler arasında yer almaktadır. Kontrollü bir nüfus artışı olmaması nedeniyle kalabalık sınıflar ortaya çıkmakta, bu da eğitim kalitesini düşürmektedir. Pandemi döneminde doğanın önemi anlaşılmış ve doğa ile iç içe eğitim programlarının gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Öneri 1: Sınıf mevcutları azaltılarak daha küçük gruplarla eğitim yapılmalıdır. Bu, öğretmenlerin her bir çocuğa daha fazla dikkat ve ilgi göstermesini sağlayarak, eğitim kalitesini artıracaktır. Küçük gruplar halinde eğitim yapılması, çocukların bireysel ihtiyaçlarının daha iyi karşılanmasını sağlayacaktır.

Öneri 2: Doğa temelli eğitim programları geliştirilerek, çocukların doğa ile iç içe bir eğitim almaları sağlanmalıdır. Bu programlar, çocukların çevre bilincini geliştirecek ve onların doğayla daha fazla etkileşimde bulunmasını sağlayacaktır. Doğa etkinlikleri, çocukların öğrenme süreçlerini zenginleştirerek, onların fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkıda bulunacaktır.

Öneri 3: Dil sorunlarına yönelik özel programlar ve destekler sunulmalıdır. Bu programlar, çocukların dil gelişimini destekleyecek ve dil bariyerlerini aşmalarını sağlayacaktır. Dil gelişimi konusunda özel eğitim materyalleri ve etkinlikler hazırlanarak, çocukların dil becerilerinin güçlendirilmesi sağlanmalıdır.

Problem 2: Nitelikli Öğretmen Yetiştirme

Öğretmen formasyonu ve nitelikli öğretmen yetiştirme konuları çalıştayda önemli bir yer tutmuştur. Öğretmenlerin iyi bir formasyon alması ve alanda uygulama yapmasının önemi vurgulanmıştır. Çocukların psikolojisini olumsuz etkileyen uygulamaların önlenmesi ve fiziki koşulların iyileştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, okul öncesi öğretmenlerinin model olmasının önemi vurgulanmış ve öğretmenlerin yalnızca bilgi yüklememesi, aynı zamanda alandaki sorunlarla başa çıkabilmesi için bilinçlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Öneri 1: Öğretmenlerin formasyon eğitimleri daha kapsamlı hale getirilerek, uygulamalı eğitimlerle desteklenmelidir. Bu eğitimler, öğretmenlerin mesleki becerilerini artıracak ve onların daha etkili öğretim yöntemleri geliştirmelerini sağlayacaktır. Formasyon eğitimlerinin uygulamalı olarak gerçekleştirilmesi, öğretmen adaylarının mesleki deneyimlerini artıracaktır.

Öneri 2: Öğretmenlerin çocuk psikolojisi konusunda eğitim almaları sağlanmalı ve eğitim ortamlarının fiziki koşulları iyileştirilmelidir. Bu sayede, öğretmenler çocukların duygusal ve psikolojik ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilecek ve onlara uygun destek sağlayabileceklerdir. Eğitim ortamlarının fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, çocukların öğrenme süreçlerini daha olumlu bir şekilde etkileyecektir.

Öneri 3: Öğretmenlerin model olma rolü güçlendirilmeli ve mesleki gelişimlerine sürekli destek verilmelidir. Bu, öğretmenlerin sürekli olarak kendilerini geliştirmelerini teşvik edecek ve mesleki tatminlerini artıracaktır. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik sürekli eğitim programları düzenlenmelidir.

Problem 3: Aile Katılımı ve Eğitimde İş birliği

Aile katılımının zorunlu hale getirilmesi gerektiği çalıştayda sıkça vurgulanmıştır. Ailelerin etkinliklere katılımının, çocukların eğitimine olumlu katkı sağladığı ifade edilmiştir. Katılımcılar, aile katılımının zorunlu tutulduğu durumlarda ailelerin memnun kaldığını ve çocuklarla olan etkileşimlerinin arttığını belirtmiştir.

Öneri 1: Aile katılımı zorunlu hale getirilmeli ve ailelerin eğitim süreçlerine aktif katılımı sağlanmalıdır. Bu, çocukların eğitimine olan ilgiyi artıracak ve aile-öğretmen iş birliğini güçlendirecektir. Ailelerin eğitim süreçlerine aktif katılımı, çocukların eğitimine olan ilgiyi artıracak ve onların akademik başarılarını yükseltecektir.

Öneri 2: Aile-öğretmen iş birliğini artıracak programlar ve etkinlikler düzenlenmelidir. Bu etkinlikler, ailelerin çocukların eğitim sürecine daha fazla dahil olmalarını sağlayacak ve onların eğitimde aktif rol almalarını teşvik edecektir. Aile-öğretmen iş birliği, çocukların eğitimine olan ilgiyi artıracak ve onların başarılarını olumlu yönde etkileyecektir.

Öneri 3: Ailelere yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalar, ailelerin çocukların eğitimine nasıl katkıda bulunabileceklerini öğrenmelerini sağlayacak ve onların eğitim sürecine daha bilinçli bir şekilde katılmalarını destekleyecektir. Aile eğitimleri, ailelerin çocuklarının eğitimine olan katkılarını artıracak ve onların eğitim sürecinde daha aktif rol almalarını sağlayacaktır.

Problem 4: Çocuk İstismarı ve İhmal

Çocuk istismarı ve ihmal konularının önemi vurgulanmış, bu durumların aileler ve öğretmenler tarafından fark edilmesi gerekmektedir. Çocukların kendilerini ifade etmelerinin teşvik edilmesinin önemi ifade edilmiştir.

Öneri 1: Çocuk istismarı ve ihmal konusunda farkındalık programları düzenlenmeli ve öğretmenler bu konuda eğitim almalıdır. Bu programlar, öğretmenlerin çocukların güvenliğini sağlama konusundaki yetkinliklerini artıracak ve bu tür olumsuz durumların önlenmesine yardımcı olacaktır. Çocuk istismarı ve ihmal konusunda farkındalık programlarının düzenlenmesi, öğretmenlerin çocukların güvenliğini sağlama konusundaki yetkinliklerini artıracaktır.

Öneri 2: Çocukların kendilerini ifade etmeleri için güvenli ortamlar oluşturulmalı ve öğretmenlerin bu konuda eğitim alması sağlanmalıdır. Bu ortamlar, çocukların duygusal ve fiziksel olarak güvende hissetmelerini sağlayacak ve onların kendilerini rahatça ifade etmelerine imkân tanıyacaktır. Çocukların kendilerini ifade etmeleri için güvenli ortamların oluşturulması, onların duygusal ve fiziksel olarak güvende hissetmelerini sağlayacaktır.

Öneri 3: Çocuk istismarı ve ihmalin önlenmesi için okul ve aile iş birliği güçlendirilmelidir. Bu iş birliği, çocukların güvenli ve sağlıklı bir ortamda büyümelerini sağlayacak ve istismar ve ihmal vakalarının azalmasına katkıda bulunacaktır. Çocuk istismarı ve ihmalin önlenmesi için okul ve aile iş birliğinin güçlendirilmesi, çocukların güvenli ve sağlıklı bir ortamda büyümelerini sağlayacaktır.

Öneri 4: Çocuk istismarı ve ihmal vakalarının erken tespiti için okulda düzenli taramalar ve psikolojik değerlendirmeler yapılmalıdır. Bu değerlendirmeler, olası istismar ve ihmal vakalarının önlenmesine yardımcı olacaktır.

Problem 5: Erken Müdahale ve Destek Programları

Erken çocukluk döneminde özel gereksinimli çocukların tespiti ve gerekli müdahalelerin yapılması önem arz etmektedir. Bu çocukların erken dönemde desteklenmesi, uzun vadede daha başarılı ve bağımsız bireyler olmalarını sağlayacaktır.

Öneri 1: Erken müdahale programları geliştirilerek, özel gereksinimli çocukların gelişimi desteklenmelidir. Bu programlar, çocukların erken dönemde ihtiyaç duydukları destekleri almasını sağlayacak ve onların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olacaktır. Erken müdahale programları, özel gereksinimli çocukların gelişim süreçlerini destekleyerek, onların daha başarılı ve bağımsız bireyler olmalarını sağlayacaktır.

Öneri 2: Özel gereksinimli çocuklar için bireyselleştirilmiş eğitim programları uygulanmalıdır. Bu programlar, çocukların bireysel ihtiyaçlarına uygun eğitim almalarını sağlayacak ve onların eğitim süreçlerinde daha başarılı olmalarını destekleyecektir. Bireyselleştirilmiş eğitim programları, özel gereksinimli çocukların eğitimdeki başarılarını artıracak ve onların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olacaktır.

Öneri 3: Özel eğitim öğretmenlerinin ve ailelerin eğitimi ve desteği artırılmalıdır. Bu destekler, öğretmenlerin ve ailelerin özel gereksinimli çocuklara daha iyi bir eğitim ve bakım sunmalarını sağlayacaktır. Özel eğitim öğretmenlerinin ve ailelerin eğitimi, özel gereksinimli çocukların eğitim süreçlerinde daha başarılı olmalarını sağlayacak ve onların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olacaktır.

ÇALIŞTAY SONUÇLARINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Çalıştay 30 Mayıs 2024 tarihinde alan uzmanı, eğitimci, ve üniversitelerden katılımcıların katkılarıyla gerçekleşmiştir. Çalıştay kapsamında ifade edilen görüşler, mevcut durum ve öneriler ve günümüz ihtiyaçlarına yönelik değerlendirme ve öneriler başlıkları altında ele alınmıştır.

Mevcut durum ve öneriler alt başlığı altında, istatistiki verilerin eksikliği, eğitim ve teknoloji, yasal boşluklar ve öğretmen statüsü, bilimsel araştırmalar ve alan çalışmaları arasındaki uyumsuzluk konuları ele alınmıştır. İstatistiki verilerin eksikliğine yönelik olarak, istatistiki verilerin eksikliğinin eğitimde karar alma süreçlerini olumsuz etkilediği vurgulanmıştır. Doğru ve güncel verilere dayalı politika ve stratejiler geliştirilmesine yönelik öneriler dile getirilmiştir. Eğitim ve teknoloji konusunda, eğitimde teknolojinin kullanımı ve öğretmenlerin teknolojiye adaptasyonunun önemi tartışılmış, dijital okuryazarlık ve teknoloji kullanımı konularında yetersizlikler dile getirilmiş ve bu bağlamda önerilerde bulunulmuştur. Yasal boşluklar ve öğretmen statüsü konusunda, okul öncesi eğitimde öğretmenlerin yasal statüsü ile ilgili ciddi boşluklar bulunduğu vurgulanmıştır. Öğretmenlerin yasal bir karşılığı olmadığı ve özel ders öğretmeni olarak geçmelerinin büyük bir sorun teşkil ettiği ifade edilmiştir. Bu durumun, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasını ve kalitesini olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, yardımcı öğretmen yarasının eksikliğinin, bu öğretmenlerin istikrarlı ve kalıcı bir şekilde çalışmasını zorlaştırdığı gündeme getirilmiştir. Hızlı formasyonla alan dışından gelen kişilerin öğretmen olarak görevlendirilmesinin, mesleki kaliteyi düşürdüğü ifade edilmiş ve çözüm önerilerine yönelik görüşler sunulmuştur. Bilimsel araştırmalar ve alan çalışmaları arasındaki uyumsuzluk konusunda, bilimsel araştırmalar ile sahadaki uygulamalar arasında uyumsuzluk bulunduğu ifade edilmiştir. Bilimsel olarak üretilen bilgi ile alanda yaşananlar arasında çelişkiler olduğunun gözlemlendiği belirtilmiştir. Akademisyenler ve öğretmenler arasında daha fazla etkileşim olması gerektiği vurgulanmıştır. Pandemi döneminde doğanın önemi anlaşılmış ve doğa ile iç içe eğitim programlarının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Çocuk istismarı ve ihmal konularında da alanda yeterli çalışmaların yapılmadığı, çocuk resimlerinin incelenmesi ve aile katılımının artırılması gerektiği belirtilmiştir.

Günümüz ihtiyaçlarına yönelik değerlendirme ve öneriler alt başlığı altında, kalabalık sınıflar ve dil sorunları, nitelikli öğretmen yetiştirme, aile katılımı ve eğitimde iş birliği, çocuk istismarı ve ihmal ve erken müdahale ve destek programları konuları ele alınmıştır. Kalabalık sınıflar ve dil sorunları kapsamında, okul öncesi eğitimde kalabalık sınıflar ve dil sorunları nın önemli problemler arasında yer aldığı vurgulanmıştır. Kontrollü bir nüfus artışı olmaması nedeniyle kalabalık sınıflar ortaya çıkmakta, bu da eğitim kalitesini düşürmektedir. Pandemi döneminde doğanın öneminin anlaşılmış olduğu ve doğa ile iç içe eğitim programlarının gerekliliğinin ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda, öğretmen formasyonu ve nitelikli öğretmen yetiştirme konuları vurgulanmış ve bu konular çalıştayda önemli bir yer tutmuştur. Öğretmenlerin iyi bir formasyon alması ve alanda uygulama yapmasının önemi vurgulanmıştır. Çocukların psikolojisini olumsuz etkileyen uygulamaların önlenmesi ve fiziki koşulların iyileştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, okul öncesi öğretmenlerinin model olmasının önemi vurgulanmış ve öğretmenlerin yalnızca bilgi yüklememesi, aynı zamanda alandaki sorunlarla başa çıkabilmesi için bilinçlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, aile katılımının zorunlu hale getirilmesi gerektiği çalıştayda sıkça vurgulanmıştır. Ailelerin etkinliklere katılımının, çocukların eğitime olumlu katkı sağladığı ifade edilmiştir. Katılımcılar, aile katılımının zorunlu tutulduğu durumlarda ailelerin memnun kaldığını ve çocuklarla olan etkileşimlerinin arttığını belirtmiştir. Çalıştayda üzerinde durulan bir diğer konu da çocuk istismarı ve ihmal olmuştur. Çocuk istismarı ve ihmal konularının önemi vurgulanmış, bu durumların aileler ve öğretmenler tarafından fark edilmesinin önemi ifade edilmiştir. Erken müdahale ve destek programları da çalıştayda vurgulanan bir başka konu olmuştur. Erken çocukluk döneminde özel gereksinimli çocukların tespiti ve gerekli müdahalelerin yapılması önem arz etmektedir. Bu çocukların erken dönemde desteklenmesi, uzun vadede daha başarılı ve bağımsız bireyler olmalarını sağlayacaktır.

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE GELECEK:
GÜNÜMÜZ İHTİYAÇLARI KAPSAMINDA
DEĞERLENDİRMELER VE ÖNERİLER ÇALIŞTAYI
ÇALIŞTAYI KATILIMCI LİSTESİ**

Moderatörler: Prof.Dr.Çağla Gür- Prof.Dr.Neriman Çağatay Aral

Koordinatör: Uzm. Başak Eser

Raportörler: Uzm. Süreyya Geylan Gürdal- Öğr.Gör.Uğurcan Taşdelen

KATILIMCILAR

Prof.Dr.Neriman Aral- Ankara Üniversitesi

Prof.Dr.Nalan Kuru-Uludağ Üniversitesi

Doç.Dr. Eda Yazgın- Doğu Akdeniz Üniversitesi

Doç.Dr. Azize Ummanel- Lefke Avrupa Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Belgin Parlakyıldız-Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Şebnem Güldal Kan- Yakın Doğu Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr. Dervişe Amca-Yakın Doğu Üniversitesi

Yrd.Doç.Dr.Kezban Özgem-Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi Mine Göl-Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi İrem Gürgah Oğul- İzmir Demokrasi Üniversitesi

Dr.Öğr. Üyesi Seval Ördek İnceoğlu- Harran Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Emine İnci- Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Öğr.Gör. Emine Arslan Kılıçoğlu-KTO Karatay Üniversitesi

Öğr.Gör. Hulin Sıddık-Yakın Doğu Üniversitesi

Uzm. Irmak Parlakyıldız

Şenay Horoz- Yenicami Okul Öncesi Eğitim Merkezi

Çağrı Peköz- Beylerbeyi Anaokulu